

Tiszántúli Hírlap

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
JÓZSEF KIR. HERCEG-U. 1. TELEFON SZÁMOK:
SZERKESZTŐSÉG: 789., KIADÓHIVATAL: 788.
SÜRGÖNYCIM: TISZÁNTÚLI HIRLAP DEBRECEN.

ESTI UJSÁG
POLITIKAI NAPILAP

AZ ELŐFIZETÉS ÁRA: HAVONTA 35.000 KORONA,
NEGYEDÉVRE 105.000 KORONA, EGYES SZÁM
ÁRA 1500 KORONA. KÜLFÖLDRE AZ ELŐFIZE-
TÉSI ÁRAK KÉTSZERESÉT SZÁMITJUK. VAVAVA

VI. ÉVFOLYAM. 286. SZÁM.

DEBRECEN. 1925. DECEMBER 17. CSÜTÖRTÖK.

8 OLDAL 1500 KORONA

A tragédia

Mert ki viselné a
kor gúnycsapásait, a
sajtó ha nyugodalomba
küldhetné magát egy
puszta tőrrel...

(R. J.) Az a szerencsétlen ember nem tudta elviselni. Talán a beteges önimádás, talán határtalan hiúság, az idegeknek valami ismeretlen aberrációja kezébe adta a mérget, a borotvát és a Frommert. És nemcsak magát küldte el abba az ismeretlen tartományba, melyből nem tér vissza az utazó — hanem a gyermekeit is, a feleségét is.

Lehetetlen meghatódottság nélkül elolvasni ennek a most már megüblent embernek utolsó levelét. Ebben a levélben sok a póz, kiűzközik belőle, hogy számít arra, sokan fogják olvasni ezt a levelet — legyen hangulatos, férfias és határozott, mintha a fényképész lenés-e elő állt volna írójára, az élet hajszoltja. De ezek emberi gyöngeségek, hiúság, az egyén megbocsátandó kis félszűrségei, a közt nem nagyon érdeklik.

Más az, ami ezekből az utolsó sorokból, a szemét és a lelki bántódás beállításhoz kiviláglik. Nekiindul az életnek egy férfi, kétségtelen bizonyítékok szerint az átlagon felül álló. Amihez hozzáfog sikertelen marad. Kettő főri a karrierjét a szerelem. Kivietálni kell, mert nincsen kauziója. És a kell, mert nincsen kauziója. És a esendős százados elmegy hivatalnoknak, később boltosnak. Nem csügged egykönnyen. Ha földre sújtja az élet, talpra áll. Tízszor leveri a sors, ő tízszer állt talpra. Valami hihetetlen energiával küzd az embe rek, a viszonyok ellen. Nem részletezzük az írtózatot küzdelem egyes fázisait. El kell olvasni az élet hajszoltjának utolsó levelét, eléggé élénken megmagyarázza a rettenetes tragédiát. Hogy ez a lélekbe markoló tragédia megeshetett, az lehet az áldozat hibája, de a kor bűne és a hivatal packázásának következménye. — Megnyomortított nyugdíj, a gazdasági romlás jégverése és azután azok a lealázó helyzetek, amelybe ez a talán túlzottan önértékes ember került — ez a kor bűne. Adósságai vannak, szoros zár alá veszik a borkészletét, hogyan fizesse meg a tartozását, amikor elzárják előtte, hogy árulhasson. El akarja adni az üzletét, a háziúr csak úgy engedi meg, ha a vételárból 30 milliót ő kap. Italmérségi engedélyt kér, még négy hónappal ez előtt, máig se kap választ, holott a törvény rendeli az ilyen kérvénynek 30 napon belüli elintézését. Menekülni szeretne az anyagi romlás pereméjén tántorgó a rossz helyről, nem engedik meg neki, mert ez üzérkedés. És így tovább.

Azt írja ez a szerencsétlen ember, hogy a hatalom fitogtatása és a meztalalkodott formalizmus juttatta koldusbotra. Nézzünk körül. — Nem látjuk-e lépten-nyomon, hogy az üresfejűség, ha mögötte vagyon áll és a hatalom, bnta érzéketlen-

séggel és kaján gyönyörrel tiporja el az értéket, a tudást, a műveltséget és kilendíti az életpályából családok sorsát. Szellemi és lelki érték mérője a nullán alul áll és kizárólag a maga erejéből, a sors kedvére nélkül, talán csak egy észrevétlen paránya volna a közösségnek, de így az élet hajszoltját odaterelheti a kétségbeesés örvényébe. Hogy azután a hivatali formalizmus, az az élettelen, az a lélek nélküli, gépies szerkezet hány exisztenciát puztíthat el — mi tudjuk. De remek munkát végez különösen akkor, amikor lendítő kerekét a hatalom motorja hajtja. Az üresfejűség, a szivtelenség, a góg.

Ez a szerencsétlen ember, aki kirtotta egész családját, rettenetes vádakat zúdit a társadalom felé. — Vádakat, amelyeket már három évszázaddal ezelőtt emelt az avoni hatyru a kor gúnycsapásai és a hivatal packázásai ellen és amelyeket már ő is olyan elviselhetetleneknek tartott, hogy a lenni vagy nem lenni nagy kérdésében, hőse még rájuk is gondolt, amikor felmerült előtte a sötét menedék, — nyugodalomba küldeni magát egy puszta tőrrel.

Beteg ez a társadalom, nagyon beteg, amikor a Hajdu Gyulák jogcimet találhatnak az ő borzalmas tettükhöz.

A pénzügyi kormány beruházási programja

Január végén terjesztik a Ház elé a költségvetést — A kormány minden vonalon érvényesíteni akarja a takarékoskosságot — Bud János pénzügyminiszter beszéde

Budapest, december 16. A nemzetgyűlés a délutáni 11 óra után nyitotta meg. Scitovszky Béla elnök. A mai napirenden az indennitás tárgyalása szerepel.

Temesváry Imre előadó rövid ismertetése után Bud pénzügyminiszter szólalt fel és tájékoztatta a nemzetgyűlést azokról a tárgyalásokról, amelyeket Genfben folytattak.

Tárgyalásaink során — mondotta — tájékoztattuk a népszöveget a költségvetésről. Ez a költségvetés, amelyet most tárgyal a nemzetgyűlés, már számolt az ország teherbíró képességével. Leszállítottuk a forgalmiadót, a házhásonrészesedést 50 százalékkal csökkentettük. A vámkezelési illetékeket is megszüntettük anélkül, hogy azzal az államháztartás egyensúlyát veszélyeztetnénk volna. Pénzügyileg feleslegek állnak rendelkezésre, amelyek lehetővé fogják tenni azt, hogy az angol clearing egyezményben vállalt kötelezettségeinket is megfeleljünk.

Tájékoztattuk a népszöveget gazdaságpolitikai intézkedéseinkről. Ismertettük a pénzügyi szféráról hozott törvényt. A népszöveget örömmel állapította meg azt, hogy a magyar kormány szilárd aranyértéken alapuló új pénzt hozott be. Örömmel üdvözölte a népszöveget a devizaforgalom felszabadítását.

Ismertettük az aranymérlegre vonatkozó intézkedéseinket is. Tájékoztattuk a népszöveget arról, hogy 1927. január 1-én az új pénzt forgalomba kívánjuk hozni. Mint-hogy azonban a váltópénzek előállításához szükséges anyag-beszerezés nagyobb pénzügyi igényel, ami nem áll rendelkezésünkre, arra kértük a népszöveget, hogy ezt az összeget oldja fel a népszövegeti kölcsönből. 45 millió ezüstpénget és 35 millió értékű egyéb váltópénzt kell kiállítani.

A népszöveget kívánságunkhoz hozzájárult és most már semmi

akadálya sincs annak, hogy január 1-én megkezdjük az új pénz verését és forgalombahozatalát. Lényeges kérdés volt, amely szóba került, az ideai költségvetés. A pénzügyi bizottság megállapította, hogy a költségvetés magában rejt a teljes biztonságot. Ennek a kérdésnek a döntő jelentősége lesz majd az ellenőrzés feloldásánál.

A pénzügyi bizottság megállapította, hogy költségvetésünk 25 százalékkal magasabb, mint a szanalási tervezetben felállított költségvetés. A pénzügyi bizottság előgáta érvelésünket, amikor azt hangsúlyoztuk, hogy ennek oka az aranyértékben történt árváltozás. Dacára annak, 25 százalékos eltérés mutatkozik, megállapította, hogy a költségvetés szilárd alapokon nyugszik. Január végén kívánjuk betérjesztetni az új költségvetést. Ezért most ezzel nem kívánok bővebben foglalkozni, csak megjegyzem, hogy törölni fogjuk a kincstári házhásonrészesedést és ezzel 20 milliót terhet veszünk le a szegény néposztály válláról.

Nem tudom magaméva tenni azt az álláspontot, hogy lakásadó útján építsünk lakásokat. Másnak a terhére, másnak költségével nem kívánunk építkezni. A kiadási oldalon emelkedés mutatkozik. Ez az emelkedés a clearing tételeinél érvényesül. Emelkedőben van a dohányjövődék is. Ezt azonban ellensúlyozza a bevételi oldal. Ebben a költségvetésben már intézményesen gondoskodunk a rokkantellátásról is.

A pénzügyi bizottság örömmel állapította meg, hogy a jövő évi költségvetésben az egyenes és közvetett adók között aránytalan csökkenés van.

A pénzügyminiszter azután a beruházások kérdésével foglalkozott, amely az államháztartásnak és az egész gazdasági életnek a tengelye. A népszöveget ritka megértéssel fogadta a kormány beruházási programját.

Anépszöveget 20 millió aranykoronát oldott fel a kölcsönből, amelyet a következő arányban fordít a kormány beruházásokra: a budapesti kereskedelmi és ipari kikötő építésének folytatására 3,6 millió, állami kislakások építésének folytatására 2,1 millió, ármentesítő társulatok részére 8 millió, utak építésére 1 millió, a földbirtokreform által házhelyhez jutottak segélyezésére 6 millió aranykoronát.

A hasznos beruházás okfokozza A kormány 3 éves beruházási programot dolgozott ki és 133 millió aranykorona felhasználását kérte.

A beruházásoknál elsősorban a vasutat kell figyelembe venni, mert 2 ezer vagonra van szükségünk. Mozdonyparkunk elavult. — Új vonalakat kell építeni, a határ-állomásokat is ki kell építeni a valótozott forgalom miatt. Nagyobb összeget kíván a kormány az utak építésére és lakások építésére is fordítani.

Figyelemmel kell lennünk arra is, hogy a világpiacon kell megjelennünk terményeinkkel. Fel kell venni a versenyt. Meg kell ismerkednünk a külföld kívánságaival. Ezért a kormány egészséges alapon nyugvó, olyan kereskedelmi hálózatot akar teremteni, mely szemel a világpiacon eshetőségeivel és fokozza versenyképességünket.

A közraktári intézményt a leggyorsabban ki kell építeni.

A programba felvették az állami iskolák kiépítését, mert lehetetlen széles néprétegeket kulturáltságban tartani. Különösen a tudóvesz szempontjából a kórházügyet is erősebben felkivánja karolni.

A Népszöveget az 1926—27 évre 50 millió koronát oldott fel a kölcsönből. A többi összegről később fog dönteni. Megállapítja, hogy a az a gazdaságpolitikai irány, amelyet a kormány képvisel, győzedelmeskedett. Meg van a mód arra, hogy folytassuk a beruházásokat. Az új költségvetési év kezdetén az említett beruházások megfognak indulni.

Rámutatott a népszövegetnél arra, hogy a kormánynak elhatározott szándéka a takarékoskosságnak mindenütt való érvényesítése.

Határozott szándéka a közigazgatási és bíró reform megvalósítása és egy egységes felelővíteli fórum megteremtése. Hasonlóképpen egységes alapelvekre kívánja fektetni a vármegyék, városok és községek háztartását is.

A miniszterelnök rámutatott arra, hogy a nyugdíjasok kérdése milyen nagy terhet jelent és, hogy most ötszörös nyugdíjterhet visel az ország. Arra kértük a népszöveget, hogy a nyugdíjakat oly mértékben, amint azt az államháztartás megengedi, teljes összegében folvósíthassuk. E téren elsősorban a 15 évi szolgálati időt megaladó tisztviselőkre gondol. Ezek teljes nyugdíja 7 millió aranykorona terhet jelent és reméli, azt a kérdést megoldásra viszi az államháztartás veszélyeztetése nélkül.

A kereskedelmi szerződések szám.

pontjából rámutatott a népszövetség előtt arra, hogy Magyarország volt az első, amely a tilalmakat megszüntette és nem érthető az a szemrehányás, hogy nincsen meg benne a hajlandóság szerződéseket kötésére.

Rámutatott arra, hogy Ausztriával és Csehszlovákiával már hosszabb idő óta folyamatosan vannak tárgyalások és abból a 200 tételből, melyet Ausztria, mint követelt helyezett előtérbe, már több mint háromnegyed részét megoldották. Csak 50-60 tétel tekintetében kell még megállapodni.

A kereskedelmi szerződések szempontjából a népszövetség olyan határozatot hozott, amely a legkevésbé sem befolyásolhatja az ország szuverenitását és tárgyalási szabadságát.

Végül azt hangoztatta a pénzügyminiszter, hogy a fizetési mérlegünk egyensúlyozására kell törekednünk, amelynek egyetlen módja a termék fokozása és fejlesztése. Ismétli, hogy a pénzügyi szanalás után a gazdasági élet szanalására a többtermelés fokozására és a magángazdaság fejlesztésére kell áttérni. E ólt szolgálja a nagy beruházási program. Rámutat a vizitációs bizottság felállítására, amelynek segítségével egy millió hold terület szabadul fel és állítható be a termelésbe.

Reméli, hogy már legközelebb beszélhetünk a szanalás harmadik etapjába, a szociális problémák megoldásáról.

sának korszakába.

Kéri a javaslat elfogadását. (Helyeslés és taps a jobboldalon és középben.)

Ezután Peidl Gyula szólal fel. — Kétségbevonja a pénzügyminiszternek azt a kijelentését, mintha Magyarország iránt a külföldön nagy bizalom nyilvánulna meg. Maga a miniszterelnök is a főbiztos bizalmára hivatkozott, amikor egyes összegek felszabadítását kérte.

Ami a beruházás; programot illeti, sajnálattal nélkülözi ebben a városi lakásépítések megoldását. Súlyos sérelem ért bennünket Genfben. A numerus clausussal kapcsolatos népszövetségi határozat diplomáciai nyelven kiadott parancs, melyet elkerülhetünk volna, ha a kormány maga megváltoztatja a numerus clausust. (Ellentmondások a jobboldalon.)

Majd a kormány adópolitikájáról szól. A forgalmi adót leszállították ugyan, de az egész vonalon felemelkedik az átalányok.

Nagy részletességgel szól az utóbbi években elkövetett merényletekről és a bíróságok ítéletéről. Felmenti, hogy az egyetemen történt botrány ügyében is elismultak a hullámok, mert a gyanúsított közei áll az ébredésben.

Végül a kormány belpolitikáját bírálja és a szabadságjogok terén elkövetett visszaéléseket teszi szóvá. — Rámutat arra, hogy milyen demokratikus berendezések vannak a külföldön. Le kell vonni Locarno tanulságait. A költségvetést nem fogadják el.

Lapunk zártakor az ülés tart.

Ebben az évben is lesz általános amnesztiá

KARÁCSONYKOR KÖRÜLBELÜL 25-30 FOGOLY SZABADUL KI A BÖRTÖNBŐL.

Budapest, december 16. Ebben az évben is lesz amnesztiá. Az igazságügyminiszteriumból már korábban elment az utasítás az illetékes helyekre, hogy írják össze azok nevét, akik ebben az évben kegyelemben részesülnek. Az általános amnesztiánál elsősorban az úgynevezett politikai bűnösök jönnek tekintetbe. Karácsonykor kb. 25-30 fogoly szabadul ki a börtönből, köztük majdnem valamennyi azok, akik a szeptember utján elkövetett bűntett miatt tilták a rájuk mért szabadságvesztési büntetést. Az amnesztiá-rendelet minden valószínűség szerint még e hét végéig megjelenni. Hogy Bericzky szintén köztük lesz-e a megkegyelmezetteknek, illetékes helyen arról mit sem tudunk.

December 29-én lesz a részleges városi tisztújítás

Eddig öt pályázat érkezett a főispáni hivatalhoz

E hónap 28-án jár le a főispán által nekünk kibocsátott pályázat és máris 5 kérvény nevezés érkezett be a városi tisztújítással kapcsolatban. Több esztendő várakozás után megindul az annyira óhajtott előlépés lavínája a városnál.

A létszámszabályozás törvény ugyanis indokolatlanul lecsökkentette a tisztviselők számát a városnál, holott Debrecen lakosságának száma és a feldolgozandó térdarabok mennyisége nagymértékben megnövekedett 1914 óta és ezzel szemben a városi tisztviselők létszáma még az összes állások betöltésével és az új szabályrendeletben kreált új állásokkal sem fogja elérni a háborúelőtti létszámot.

Ezért a városi tisztviselők létszáma még az összes állások betöltésével és az új szabályrendeletben kreált új állásokkal sem fogja elérni a háborúelőtti létszámot.

A stagnáló helyzet meglehetősen sérelmes volt Debrecen város tisztviselő karára, mert az ambiciózus fiatalok évekig hermetikusan el voltak zárva a jogos előrelépés lehetőségétől.

A főjegyzői állásnál sokáig honvölgyő kérdés azonban végre megoldódott és megadta a döntő lökést az úresedésben lévő összes állások betöltésére.

A miniszteri engedély már régebben megérkezett és az eddigi megállapodások szerint

december 29-én tartandó városi közgyűlés megjelöli a részleges tisztújítást.

A két év óta esedékes választások megkezdése után, rövidesen egy másik tisztújítás fog következni, mert a jóváhagyás végett felterjesztett új szabályrendelet emelje az első és második osztályú fogalmazók és a kezelőszemélyzet számát.

Es a jóváhagyás után ezeknek a betöltéséről is gondoskodnia kell a közgyűlésnek.

A most választás alá kerülő állások be-

A karácsony varázsa

ott él mindenki lelkében. Jól emlékezik mindenki mily végtelen volt öröme gyermekkorában a disztes karácsonyfa és az ajándékok láttára. Ne vonják meg ezt az örömet gyermekeinktől, hanem igyekezzünk karácsonyfájukat oly széppé tenni mint az a békevilágban volt. Meg van rá a lehetőség, mert most már igazán kevés költséggel szépet és sokat nyújthatunk.

KONTSEK GEZA k. r. t.

Főüzlet: Kossuth-u. 15.

Fióküzlet: Piac-u. 22/24.

töltésének előreláthatólag nagy küzdelem izérkezik.

A főjegyzőségnek egyetlen komoly jelöltje dr. Vádrú István tb. főjegyző, helyettes polgármester lesz. A városházán nem tartják valószínűnek, hogy dr. Vargha Elemér tb. főjegyző pályázza az állásra és megbontaná a választás egyhangúságát. Az árvaszéki elnöki állást minden bizonnyal helyettes viselője, dr. Tóth Emil tanácsnok fogja elverni.

A két árvaszéki elnöki állásnak, dr. Szabó Elek és dr. Kiss Sándor a legesélyesebb jelöltek.

Az ügyvézi állásra sokan pályáznak: dr. Des Combes, dr. Kertész Endre, dr. Jóna Kálmán, dr. Ménes Lajos és dr. Barna László neveit hallottuk eddig.

A főjegyző választással megüresedő adóügyi tanácsnoki állásra dr. Balla Bertalan tb. tanácsnok az eddigi helyettes vezető, dr. Kiss József, dr. Boldizsár Kálmán, dr. Tatay Zoltán tb. tanácsnok tartanak igényt.

Dr. Balla megválasztása a legvalószínűbb, mert dr. Tatay a másik esélyes jelöltet előreláthatólag első osztályú aljegyzőnek fogják megválasztani.

A két főszli orvosi állás jelöltjénél szintén több név került forgalomba: dr. Balkányi, dr. Berényi, dr. Szaplonev, dr. Trócsányi és dr. Salánky.

A tanácsnoki és az árvaszéki állások betöltése révén egy első osztályú aljegyzői állás üresedik, elfoglalására biztos reménye dr. Tatay Zoltán tb. tanácsnoknak van.

A Trenka malomnál elkövetett 150 milliós csalás ügye a debreceni törvényszék előtt

A VAD SZERINT REIZINGER MÁRIA MEGHAMISÍTOTTA A MÁZSACÉDULAKAT S IGY KÖVETTE EL A CSALÁST

A debreceni Trnka-malomban a múlt év októberében leleplezett 150 milliós csalás ügyében ma délelőtt tartott főtárgyalást a debreceni törvényszék. A tárgyalást dr. Árpády József törvényszéki tanácsnók vezette, a vádat dr. Kádár István kir. ügyész képviselte.

A bűnper fő vádlottja Reizinger Mária, aki mint kereskedelmi érettségist tett nő, hét éven keresztül a „Berta”-malomnál volt alkalmazásban. A „Berta”-malom szolgálatából 1923. év őszén lépett ki s megtakarított pénzzel és hazulról kapott eszközökkel vagyonával önállóitva magát, termény- és lisztkereskedést nyitott. Állandó és szoros összeköttetésben állott Trnka Teófillel, akitől a piacon vásárolt nyers terményekért örleményeket kapott.

A fizetés nem történt egyik részről sem esetenként, hanem rendszerint csak havonta, vagy esetleg félévenként kétszer. Az egyes tételek alkalmazásával Reizinger Mária csupán mázsalási cédlutát kapott.

Az ügyészi vádirat értelmében az a vád Reizinger Mária ellen, hogy ezeket a mázsalási cédlutakat 1924 július 22-ike és szeptember 24-ike között meghamisította vagy lesek vagy 0-ások hozzáírása által s a kikötött percentet mindig a nagyobbra hamisított mennyiség után vette fel.

Gáspár Géza
DEBRECEN, Püspöki palota.
Legjobb minőségű Poroszországi
Jriedänder Salgótarjanvidéki
Borsodi szén és tüzfifa
előnyös árban.
CSAKIS WAGGONTÉTELLEN.

A második osztályú aljegyzői állásokra rangsorban: dr. Jókay Balog Sándor, dr. Veres Géza, dr. Jókay István és Való Antal tb. aljegyzők tartanak igényt.

A tisztújító közgyűlés még lesz egy rendkívüli közgyűlés a városnak, szombaton délelőtt.

— nem pedig pénteken, mint ahogy több lap tévesen közlte — közgyűlés lesz, amelynek a tárgyszorozatai a városi tisztviselők illetményének kérdése és az adó-felszámolási bizottság megalakítása is szerepelni fog.

A mai főtárgyaláson történt kihallgatása alkalmával Reizinger Mária mindent tagadott s a kérdéses mázsalási cédluták meghamisítását egy Harsányi nevű könyvelőre fogta rá. Azt a vádat is tagadta, hogy a Márton Kálmán-utca 40. szám alatt levő házára alsószéki tanyájára 92 millió korona jelzálogkölességet hamis adatok alapján bekebeleztetett volna Hannel Géza ügyvédjelölt és Fröhlich Rezső könyvkötő közreműködésével.

A harmadik vád Reizinger Mária ellen az, hogy 1924 október elején a hatósági végrehajtást elkerülendő 43 zsák lisztet, 14 zsák korpát és 3 sertést a maga nevével Hannel Oszkár nevére íratott át. A magát ügye sen védő Reizinger Mária ezt sem ismerte be s igyekezett a bíróságot tőle felhőten megtevesztetni.

Reizinger Mária több mint 2 óráig kihallgatása után Hannel Oszkár vallomástételére került a sor, aki Reizinger Mária minden manipulációjában részt vett. Ő is megkísérelte a tagadást de kevés sikerrel. A jöki-szemügyekben megtevesztett Kovács Gyula és Fröhlich Rezső kihallgatása után a bíróság a délelőtti főtárgyalás folytatását délután fél 4 óráig halasztotta.

— NGUKOSZ hirdetés. Tagjaink kik friss kolbászra, zsirra, tenertőre és paprikaszalonnára kisebb mennyiségben, igényt tartanak, névte szőlő utalványukat csakis f. hó 18-án, pénteken délután 5-6-ig a NGUKOSZ hivatalos helyiségében válthatják ki. Elnökség.

Tisztelettel értesitem az érdekelteket, hogy nagy keresletnek örvendő
Gyorsáru Naptáraink
könnyű hozzáférhetősége céljából Debrecenben lerakatot létesítettünk. Egy bála, mely áll 7 féle naptárból, 8 féle mellékletből (közte fali naptár) 58000 K.
Kapható Komádi Riza Darabos-utca 44 miniszteri engedély hozzá u. o.
Szives pártfogás kér
Lusztig Testvérek naptár kiadóvállalata, Miskolc, Soltész Kálmán uca 1

Szép Miklós 2 évi börtönbüntetését a Kuria is helybenhagyta

Holnap délelőtt hirdetik ki Szép Miklós előtti a kuriai ítéletet — Valószínűleg a szegedi „Csillag” börtönbe szállítják

Ismeretes, hogy a múlt tél novem berében Szép Miklós, a pallagi gaz dasági akadémia volt haligatója, — menyasszonyának Soltész Katónak az zédes anyjától öz. dr. Soltész Endrénétől mintegy 100 millió ko rona értékét kitevő Jollart lopott el s azokat beváltva magyar pénzre, esztelen módon elköltötte.

A nemtelen lopást úgy állott mód jában a megtévedt Szép Miklósnak elkövetni, hogy beférkőzött a esa lád bizalmába s jóhiszeműségüket kihasználva követte el aljas tettét. A lopás körülbelül 3—4 hónapig maradhatott csak titokban s a kis várdai birtokáról a múlt tél febru ar elején hazatért öz. dr. Soltész Endréné észrevéve a hazánál tör tén lopást, ismeretlen tettes ellen feljelentést tett a rendőrségnél.

A rendőrség két napi nyomozás után kiderítette, hogy a lopást Szép Miklós követte el. A gyanúsított gazdász kezdetben tagadott, de mi kor már minden bizonyíték ellene szült, töredelmesen beismerte a lo pást.

A nyomozás és vizsgálat teljes le folytatása után a debreceni tör vényszék április első napjaiban tar totta meg dr. Lakatos Gábor tör vényszéki tanácselnök elnöklété mellett Szép Miklós bűnügyében a főtárgyalást és két évi börtönnel sújtotta.

Dr. Fényes Jenő ügyvéd, Szép Miklós védője az ítélet ellen felebbe

zessel élt az ítélőtáblához.

A debreceni ítélőtábla a nyár fo lyamán tárgyalta felebbvitelben Szép Miklós ügyét. A táblai főtár gyalást dr. Perjessy Mihály ítélő táblai tanácselnök vezette. A per iratainak tüzetes átvizsgálása után az ítélőtábla helyesnek találta a törvényszék ítéletét s azt teljes egé szében helybenhagyta.

A táblai ítélet ellen is semmisségi panasszal élt a védelem s így Szép Miklós bűnügye felkerült a legfel sőbb bírósághoz, királyi kuriahoz. A kuria néhány héttel ezelőtt tar gyalta Szép Miklós ügyét. A kuriai főtárgyalásra felutazott dr. Fényes Jenő ügyvéd is és személyesen lát ta el a védelmet. A kuria ötös bünt etőtanácsa egy egész délelőtt tartó tárgyalás után hozott ítéletet, — amelyben az alapítélet ellen emelt semmisségi panaszt elutasította s a 2 évi börtönbüntetést jogerősen helybenhagyta.

A debreceni törvényszék Lakatos tanácsa, amely az alapítélet is hoz ta, holnap délelőtt fogja a kuria jogerős ítéletét kihirdetni.

Szép Miklós jelenleg a debreceni ügyészségi fogház irodájában dol gozik. A reá kiszabott börtönbünté tésnek már majdnem a harmadrés zét kitöltötte. Most a kuriai ítélet meghozatalánál nem lehetetlen, — hogy Debrecenből a szegedi „Csil lag” börtönbe fogják szállítani.

Autobusz forgalom indul meg Debrecen és 15 Hajdu-község között

Holnap tárgyalnak az érdekeltek a kereskedelmi minisz ter képviselőjével a Városbázis

Hasznos és érdekes tervet óhajt megvalósítani a Debreceni Autófor galmai Rt. A városi autotaxi for galom után kiterjeszti üzletét a kör nyező vidékre is és autobusz forga lom útján köti össze Debrecen Haj du vármegye 15 községével, illetve városával.

Az autóforgalmi Rt. engedélyt kért az autobuszjáratok megindítá sára a kereskedelmi minisztertől.

A beadványra a következő leirat érkezett Debrecen városához és a többi érdekeltekhez:

A debreceni Autóforgalmi Rész vénytársaság, debreceni cég rendes járatú időköz köztöltő gépkocsi felhas ználásával üzemeltetendő személyszállítási (társaskocsi) ipargyakorlására joga sító engedély kiadása iránt folyamo dott hozzá.

A létesítendő autobuszvállalat Deb recen, Hajduszerény, Földes, Sáp Bi hartorda, Nagyrábé, Bákonysegy, — Berettyószentmárton, Furta, Hajdu szorát és Zseka községek között, to vábbá Nagyrábé—Bihartalom kö zött és végül Hajduszerény—Derecs ke—Berettyóújfalú között tartana len járatokat.

A kérelem tárgyában a 78.000— 1925. K. M. sz. rendelet 9. § a alapján az érdekeltek meghallgatása végett tárgyalást rendeltek el és annak ve ze tésével Markhat Jenő miniszteri ta nácsost hívták meg.

A tárgyalás Debrecen thif. város polármesteri hivatalában f. évi de cember hó 17-én, déli 12 óra kezdet től fog megtartatni.

Felkérem honn tekintettel az 1922. évi XII. tc. 40. §-ának utolsó bekezdé sében foglalt rendelkezésekre, mint saját, mint pedig

1. a debreceni m. kir. államnépésze

ti hivatalnak,

2. a fentebb felsorolt városok és községek tanácsának, illetve előljáró ságának.

3. az érintett községekre illetékes főszolgabírnoknak.

4. a Debreceni Helyiutas Rész vénytársaságnak.

5. a folyamadó részvénytársasá nak és

6. netán további érdekelteknek kép viseltetése iránt intézkedni szivesked jék.

A holnapi tanácskozás eredményé től fog függeni az autobusz sorsa.

Bizonyosak vagyunk abban, hogy Debrecen városa — akit dr. Vargha Elemér tb. főjegyző képvisel a ta nácskozáson — és a 15 község képv i selői nagy örömmel fogják üdvözöl ni az újítást és így a kedvező ve lé ményezés alapján a miniszter rövi desen engedélyt ad az üzembehelye zésre.

Székesfehérváron és Miskolcon is gondolkodnak a környéki autobusz for galom bevezetéséről. Debrecen az utóbbi időben magához ragadta a ve zető szerepet a vidéki városok között. Örülünk, ha a MAV-ot megelőzőleg városunkból indulna ki elsőnek az állam és magánautobusz vállalatok egészséges versenye amelynek feltét lenül a közönség látna hasznát.

5 órai tea táncsal

minden csütörtök, szomban és vasárnap délután a Bika üvegszarnokában.

American Jazzband

zenekar szorgalmazta az első rendű tánczenét. — Rendes kávéházi árak.

Belépő díj nincs

A debreceni Városi Dalegylet nagy hang versenye

Szombaton este lesz a városi Zeneiskola hangverseny termében

A Debreceni Városi Dalegylet, — mely már több, mint hat évtizede szolgálja a magyar dalkultuszt, de cember 19-én, szombaton este 8 órai kezdettel a városi zeneiskola hang versenytérképében nagy hangversenyt rendez Hoór Tempis Erzsébet ének művésznő és Páricsy Pál hegedűmű vész, a városi zeneiskola tanára; köz reműködésével.

A hangverseny keretében bemuta tásra fog kerülni a soproni XX-ik országos dalverseny Király-díjas csoportjának versenydarabja vala mint P. Nagy Zoltán városi zeneisko la igazgatónak nagyértékű zseniá lis kompozíciója.

A gazdag és tartalmas műsor szebbnél-szebb számai bizonyára nagy élvezetet fognak szerezni a dal kultusz iránt érdeklődő közönségnek.

Hoór Tempis Erzsébet zenedíj ta nárnő, énekművésznőnek csodásan szép, művészi énekben és Páricsy Pál hegedűművész, zeneiskolai ta nár művészi hegedűjátékában ismét alkalma lesz a hallgatóságának gyö nyörködhetni.

A hangverseny belépődíjjevei a Ba logh és Riskó cégnél — a városháza alatt már megválthatók. Helyváltak számozott ülőhely I—VI. sorban 30 ezer korona, VII—X. sorban 20.000 korona, állóhely 10.000 korona.

Meghosszabbítják a tatarozási határidőt

A MEGHOSSZABBÍTÁST KÉRVE NYEZNI KELL A PÉNZÜGY IGAZGATÓSÁGTÓL. — A HAZTULAJDONOSOK FIGYELMÉBE.

A városi adóhivatal a következőket köz li a tatarozások határidejének meghosszab bitása tárgyában.

Az építkezések előmozdítását célzó in tézkedésekről szóló 1925. évi XVII. tc. 9. §-ának bekezdése alapján joga van a m. kir. pénzügyminisztériumnak a tatarozások határidejét méltánylást érdemlő esetek ben legfeljebb 6 hónappal meghosszab bitani.

Ennek alapján felhatalmazást adott a m. kir. pénzügyminisztérium a m. kir. pénzügyigazgatóságnak, hogy a tatarozási munkálatok befejezésének határidejét méltánylást érdemlő esetekben a házbir tokosoknak legkésőbb a folvó év végé elterjesztendő indokolt kérelmére legfel jebb 6 hónappal, vagyis legfeljebb 1926. évi június hó 30-ig meghosszabbíthassa, de kizárólag azzal a feltétellel, hogy a házbirtokos az idevonatkozó törvény

10. vagy 11. §-ában meghatározott adó kedvezményre csak abban az esetben tar tathat igényt, ha a meghosszabbított hatá ridőig befejezett tatarozási munkálatok költsége az 1925. évi házáadó alapjának a felét meghaladja.

A kérvény illetékköteles.

A tatarozás határidejének meghosszab bitására kiadott értesítésben arra is köte lezni kell a házbirtokost, hogy az értesí tést csatolja a tatarozási munkálatok meg kezdéséről, illetve befejezéséről beada ndó bejelentéséhez, amelyben utaljon a határidő meghosszabbítására.

Ha a meghosszabbított határidőn belül befejezett tatarozási munkálatok feletben adómérséklésnek van helye, úgy az 1926. évi házáadóból járó adómérséklés összegét töröl kell.

A tatarozás határidejének meghosszab bitására irányuló kérelmet elutasító vég zés ellen a kézbesítést követő 15 nap alatt a m. kir. Pénzügyminisztériumhoz lehet fellebbezni.

Ertesíti továbbá a városi adóhivatal az érdekelteket, hogy az építkezések előmozdítását célzó intézkedésekről szóló 1925. XVIII. tc. végrehajtása tárgyában kiadott 1925. évi 80.000 számú utasítás szerint (L. 10. §) a végrehajtási utasítás kibírdetése előtt végzett tatarozási mun kálatokat legkésőbb 1925. évi július hó 30-ig be kellett jelenteni.

Tekintettel arra, hogy a házbirtokosok egy része erről a határidőről olyan időben szerzett tudomást, amikor nem tudta kel 15 időben beszerezni a tatarozási költségek igazolására szolgáló iratokat, annél fogva elrendelte a m. kir. Pénzügyminisz terium, hogy az 1925. évben végzett tatarozásokról az 1925. évi aug. hó 31-ig be nyújtott bejelentések — késedelem kü lön igazolása nélkül — kellő időben be nyújtottnak tekintendők.

x Legdivatosabb báli ruhák, fel öltők és kiegészítők mérsékelt áron készülnek Szoboszlav Margit női divattermében, Péterfia 15.

Kiss Jóska Berlinből hazaérkezett
és a
Gambrinusban muzsikál

Ingyen Rádió!
nem létezik, de ha
NEUMANN NÁNDOR
testeküzletében (Csipó-utca 8. sz. m) legalább
100.000 korona

1 kg vásárol. ingyen káp egy **DIK SORSJEGYET**, melynek első főnyereménye 12 wagon buza, második főnyereménye 1 teljesen elszerez 6 ülés s új tura autómobil, harmadik főnyereménye egy 4 ülésű teljesen felszerelt új autómobil.
Ezenkívül sok számos értékes nyeremény.

Hírek

szavak

Csodálatosan tisztán, államférfihoz méltóan, a lovagias felfogásnak megfelelően állította be Bethlen, a már fertőben rángó Petrichevich-ügyet a nyilvánosság előtt. Az államtitkár ellen hajszát indult meg. Vádak hangzanak el, amelyek a férfi egyéni tisztességét, becsületét is érintik. A megvádolt keresi az igazát a bíróság előtt és a felhozott súlyos vádak helytállóságát keresi hivatalos föltöltés hatóságán.

Erre mondja a miniszterelnök, hogy két kötelesség áll az egységspárt előtt. Az egyik az, hogy mindaddig, amíg a felhozott vádakról be nem bizonyosodik az, hogy igazok, semmi olyan lépést nem szabad tenni a pártnak, amely úgy lenne magyarázható, mintha ezeket a vádakot a párt magáévé tenné. Politikai téren ilyen vádaskodásokkal könnyű elrabolni más becsületét, különösen a mentelmi jog gége bűve. Az ilyen illojális eljárásához bármely formában segédkezett a párt nem nyújthat. A másik kötelesség, hogy a becsületbeli ügyeket nem szabad politikai kérdésekké átgypírni. Ha ez megengedhető lenne, akkor egy politikai pártnak bármely tagja ellen indulhatna meg ilyen hajszát, azzal a nyilvános céllal, hogy bizonyítsa, hogy a megvádolt egyén pártjában visszavonást kelljen, a bomlás csiréit vigye bele.

Bethlennek a megtámadott államtitkárhoz való viszonya közismert. És mégis a régi jó viszony szubjektív vonatkozásaitól eltekintve Bethlen a korrekkt tárgyilagosság magasztalán és a megtámadhatlan lovagias felfogás szintjén úgy világitotta meg ezt a kérdést, — ahogy csak igazán nemesen érző és úri módon gondolkozó ember teheti. Meg kell várni az elrendelt vizsgálat eredményét és a bíróság igazmondását. Addig pedig türelemmel kell lenni minden embernek. Csak csi merés illetheti meg az egységspárt ósz alelnökét, a korrekkt felfogásáról közismert és közbecsülésben álló Graeffl Jenőt, hogy teljesen magáévé tette a párt vezérének álláspontját és a maga nagy erkölcsi súlyával lesercelte a megtévesztettségét.

Senki se védi a visszaélést, a hibát vagy a bünt és nyilván Bethlen lenne a legelső, aki módját ejténé, hogy a megtévedt ember eltűnjön a közélet porondjáról. De bizonyítékok híján, gyanuszkodás alapján, tisztán politikumból kilöni engedni valakit, nagyon csúf és méltatlan eljárás volna éppen azok részéről, akik társai voltak a hajszoltnak. Itt igazán a legelemibb úri kötelesség megvédeni az üldözöttet mindaddig, amíg ez méltónak bizonyul a védelemre.

A kereskedők bálját fényes kegyes keretek közt fogja megtartani a Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete az Arany Bika-szálló dísztermében 1926 január hó 15-án, este 8 órai kezdettel. A nagyszámú rendezőség nagy és fíradhatatlan munkából itélve, hisszük, — hogy ezen estély a szezon egyik legszebb és legkimagaslóbb estélye lesz s a megjelentek kedves emlékek fognak távozni.

A Kereskedelmi Alkalmazottak nagy-gyűlése

Vasárnap délelőtt fél 11 órakor tartotta a Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetsége ez évi tisztújító közgyűlését. Gyűlés, amelyen a legteljesebb összesség vett részt a Kereskedelmi Alkalmazottaknak példás figyelemben és az összetartás jegyében folyt le.

Ujlaki Sándor elnöki megnyitójában felhívta az összetartásra, a szervezetség fontosságára az alkalmazottak figyelmét, melvlet a nagyszámú hallgatóság élénk helyesléssel fogadott. Majd a titkári beszámoló után Deutsch Jenő budapesti kiküldött ismertette a Szövetség fontos céljait, mely az alkalmazottak szociális helyzetének megoldása, és jogainak biztosítása. Eddig, amint a Baross-Szövetség elhatározott — úgymond — egyzersmind rendelet is volt. Ma már ott tartunk az alkalmazottak szervezetsége folytán, hogy mielőtt az a rendelet életbelépne az Alkalmazottak táborától is megkérdeik véleményüket, s igen sok esetben történt már, hogy szervezetségünk folytán az Alkalmazottak hátrányára kiadandó rendeletet megsemmisítettek. Így történt a legutóbbi 6 órai záróra körül folyt tárgyalások folyamán is, míg végül törvényes erőre vittük a 6 órai zárórát. Foglalkozott a helyben megalkule nyugdíj intézettel is, mely nem földi egészen az alkalmazottak kívánságait. Végül rámutatott arra, hogy ha a társadalom valamely osztálya biztosítani akarja maga számára a megbecsülést, úgy azt csak fevelmezetséggel, összetartással, s főként kulturális törekvéssel érheti el, miként azt a KAOSZ maga elé kitűzte.

Dr. Sonnenwirth Lajos ügyvéd a szövetség ügyésze tartott előadást az alkalmazottak jogi helyzetéről, mely után az új vezetőség megválasztására került a sor.

A gyűlés egy órakor ért véget s 4 órakor a Royal-étteremben társas összejövetelt tartottak, melyen a szövetségen kívül álló közönség is nagyszámmal vett részt s jóhangulatban a késő éjjeli órákig együtt maradt.

Valóban hozzájuk illő módon reprezentált ezuttal a Kereskedelmi Alkalmazottak tábor.

Ravasz fondorlattal meglopta gazdaasszonyát

Mese a csodaörökségről — Lopással vizionozta a szíveséget

Rendkívül ravasz lopási ügyben nyomoz most a debreceni rendőrség. Szentmiklóssy Andorné Verbőczy-utca 14. szám alatti lakos feljelentést tett Kis Mária nevről volt eselődje ellen, hogy négyszázezer koronát előre kicsalt módon elloptott tőle.

A lopás még december 10-én történt igen érdekes körülmények között. Kis Mária fantasztikus örökségi mesét mondott el gazdaasszonyának, hogy Hajdubagason elhalt egy gazdag rokona és ő öröklő a nagy vagyon, azért tehát arra kérte Szentmiklóssyét, hogy szíveskedjék vele Bagosra utazni, mert ő nem ért a hivatalos ügyekhez s ketten jobban elfogják tudni intézni az örökség felvételét.

Szentmiklóssy Andorné szívesen akart segíteni a leányn és el is indultak, hogy Bagosra utaznak. Az állomáson a III. osztályú váróteremben várakoztak s

Szentmiklóssy né az utazókosarat Kis Mária gondjaira bízta. Néhány percre eltávozott a teremből, majd visszatérvekor a leány arra kérte gazdaasszonyát, hogy ő is kimegy egy percre s addig ott hagyja a kosarat.

Kis Mária el is távozott azonban többé nem is tért vissza. Szentmiklóssy Andorné gyanút fogott emiatt és felhívotta kosarat. Ezekután vált nyilvánvalóvá, hogy a cselédeány örökség ügye csak ravasz csel volt arra, hogy meglophassa Szentmiklóssy Andornét, mert a kosárból négyszázezer koronát és eselédkönyvét kilopva eltűnt Kis Mária.

A rendőrség erélyes nyomozást folytat a tolvaj leány kézrekerítésére. Kis Mária személeírása a következő: középtermű, hegyes állu, barna haja, kékszemű, 27 éves egyén.

Sok a baleset a sikos gyalogjárdák miatt

Gondatlanul takarítják a járdákat — A rendőrség figyelmébe

A hetek óta tartó erős havazás és fagyos idő az idei télen a szokottnál nagyobb mértékben szedi a maga áldozatait. A sikos járdákon már rendkívül életveszélyes a közlekedés, mert eltekintve néhány kivételtől, nem takarítják el a háztulajdonosok a gyalogjárón felgyülemlett fagyos havat.

Naponta két, három baleset fordul elő emiatt s igen gyakran súlyos természetű elesésások történnek. A

metőket sok esetben veszik igénybe az ilyen balesetekből származó lábtoréség miatt. Felhívjuk a hatóság figyelmét ezekre a gondatlan házigazdákra s ha nem is lehet eltakarítani a kökeményre fagyott havat, — legalább fűrészparral vagy hamuval hintsek be a gyalogjárót az illetők. A mai balesetek közül tudósítunk a következőkről számj be:

Simkovits Sándorné a Kossuth-utcai közismert virágüzlet tulajdo-

Karácsonyra, ujévre

az összes raktáron levő árunkat, u. m. szövetek, setymek, d val flanel és barchet udonságainkat, valam-ni harisnya, kesztyű és kötött árunkat

mélyen leszállított árban

drásítják ki.

Aszódi és Róth divatruháza

Piac ucca 42. (Bikával szemben.)

Teák gyöngye

Békebeli minőségű legjobb teák vegyülete, a legkényesebb ízlésnek megfelelő, kapható

Deutsch Albert és Fia

Főüzlet: Ferenc József-ut 1. Fióküzlet: Péterfia-u. 42. Telefon 278 és 662.

Jóhírnévnek örvendő KABATA

Csokoládé és Bonbonyár

kiváló minőségű csokoládéi és cukorkái megrendelhetők:

Tiszántúli Vezérképvisleténél:

Debreceni Közetítőbank R. T.

áruosztálya:

Arany Bika bérház I. e. 6.

Kérje minden t!

nosnője a sikos gyalogjárón olyan szerencsétlenül csuszott el, hogy a lábát kifecamította. Azonnal orvost hívtak, aki helyre tette a lábát.

Liebermann József, Piac-utca 79. szám alatti nyomdatulajdonos — ugyancsak tegnap lábárcsonttörést szenvedett. Bár állapotja nem életveszélyes, hetek kellenek hozzá, hogy ismét talpra álljon.

A Duna biztosítótársaság Jókai-erek-lye ajándéka a Nemzeti Múzeumnak. A Magyar Nemzeti Múzeum Széchenyi-könyvtára összegyűjti világhírű költőnek, Jókai Mórnak személyére vonatkozó kéziratokat, leveleket és egyéb irodai emlékeket. A Duna biztosítótársaság a napokban három igen értékes és érdekes Jókai személyére vonatkozó iratot becsátolt át a Nemzeti Múzeumnak, amelyek a múlt század 60-as éveiből való igen értékes történelmi dokumentumok a nagy költő életéből. Ezek között van Jókai Mór életbiztosítási ajánlata 10.000 pengő ígtríntről, melvlet feleségének Laborfalvi Rózának javára kötött a Duna biztosítónál. A társaság átadta a nagy költő orvosi bizonyítványát is, melvlet annakidején dr. Korányi akkori főorvos állított ki. Átadta egyidejűleg a nagy költőnek későbbi levelét, amelyben kötvénvett Nagy Bellára ruházta át. Az értékes iratgyűjteményért a Nemzeti Múzeum köszönetét fejezte ki a Duna biztosítónak.

A hadirokkantak, özvegyek és ár-ódk novemberi írtményei. A hadirokkantak, hadiözvegyek, hadiárva novemberi havi írtményének kifizetése december hó 17., 18., 19., 21., 22., 23. napján fog eszközömetni. Az írtmények kifizetése 9 órától 12 óráig tart. Megbíztattak csupán szabályszerű meghatalmazás alapján vehetik fel az írtményeket. Debrecen sz. kir. város Népjóléti Hivatala.

Az aktuális felolvasások harmadik délutánja f. hó 18-án, azaz pénteken lesz megtartva a Kollégium jogi I. számú termében. 5-6 óráig dr. Furman Béla „A mai Magyarország társadalmának eleméről”, 6-7 óráig pedig Ponorácz Kálmán „Agy magvarságáról” tartja meg befejező előadását.

A mézárós- és hentesüzletek vasárnap i snultra tarthatók. A városi Tanács ísnetelten közli a város lakosságával, hogy a m. kir. Kereskedelemügyi Miniszter 93.702/1925. sz. táviratú leirátával további rendelkezésig megengedte, miszerint a mézárós- és hentesüzletekben vasárnapokon az üzlettulajdonos, illetőleg az iparhatóságnál bejelentett üzletvezetője kizárólag házastársával husneműeket reggel 7 órától délelőtt 10 óráig árúshasson.

Hó és sárclódk

javítását szakszerűen készítjük

ROSENBERG és HAMMER, Piac-u. 8.

Karácsonyi olcsóságot

nyémánt, köves és arany ókszert, pontosan járó aranz és ezüst órákat, jegy gyűrűket

Pintéternél vásároljunk, a Tisza palotában.

A főispán Budapestre utazik. Dr. Hadházy Zsigmond holnap reggel a fővárosba utazik. A főispán utazása, amely hivatalos ügyekkel áll kapcsolatban, egy napra terjed és a szombati városi közgyűlésen már ő fogja ellátni az elnöki tisztet.

Nagy karácsonyi pásztorjáték a Svetits-intézetben. — Ismételten felhívja a Rendezőség a közönség figyelmét a Svetits-intézetben folyó hó 18., 19. és 20-án délután 5 óra-ker előadásra kerülő pásztorjátékra, amely jótékony célt szolgál. — Jegyek: 20, 10 és 5 ezer koronás árban minden délután 3 és 5 óra között a Svetits-intézet kis értekezőjében, előadás előtt a pénztárnál kaphatók.

A Nemzeti Bank felügyelője meghalt. Debrecenben is általános részvételt keltett az a hír, hogy Julier Károly, a Nemzeti Bank felügyelője tegnap délután 50 éves korában szívizvélyhűdés következtében váratlanul elhunyt Budapesten. Julier Károlyt sokan ismerték Debrecenben. Az oláh megszállás idején ugyanis Julier családijával együtt elköltözött Nagyváradról s ezelőre Debrecenben telepedett le. Itt az Osztrák-Magyar Banknak volt főnökhelyettese. Mint kiváló bankember, csakhamar felkerült a fővárosba, ahol a Nemzeti Bank felügyelőjévé nevezték ki. Julier Károly elsőrangú képzettségű pénzügyi kapacitás volt, aki előtt nagy jövő állott. Váratlan halála súlyos veszteséget jelent a magyar pénzügynek. Az elhunytban dr. Thury László debreceni ügyvéd, Nagyváradi volt tisztii főügyész sőgorát grászolja.

Eljegyzés. Kiadóhivatalunk tisztviselő gárdájához még ebben a küzdelmes életheben is beköszöntött a huncut Amor. Egyik bájos és szimpatikus tisztviselőnket Szabó Margitkát eljegyezte Darvay Kálmán a Gazdák Biztosító Szövetkezetének agilis, közbeesésben álló főkönyvelője. Az ismerősök és jóbarátok öszinte örömehez mi is csatlakozunk és szívből gratulálunk mindkettőjüknek.

A debreceni Leánykongregációk december 18., 19., 20. napjain műsoros estélyt tartanak, amelyeken színe kerül „Az ige testté lőn”, karácsonyi színmű 4 felvonásban. Irta dr. Pécsi Gusztáv theol. tanár. I. rendű jegy 20.000 K. II. rendű jegy 10.000 K. állóhely 5000 K. — Kezdeté pontban 5 órakor.

Debrecenből is adományt kérnek a szigetvári Zrínyi-szobor építéséhez. Somogy vármegye a főispánja átiratban fordul Debrecen városához, támogatást és gyűjtést kérve a szigetváron felállítandó Zrínyi-szobor alaphoz. Szép szavakkal esettél a magasztos eszme fontosságát és reméli, hogy Debrecen nem fog elzárkózni a támogatás elől. A kérésrel dr. Csűrös Lászlóknak referátuma nyomán a holnapi tanácsülés fog foglalkozni.

Karácsonyfavásár SIMKO-VITS műkertésznél Kossuth-utca 11. Kardosház udvarán. Erdélyi karácsonyfák félmétertől öt méterig legolcsóbban kaphatók.

Elfojták a Hatvan-utcai tolvajt. Közfelületi egy héttel ezelőtt megirtuk azt a legnagyobb szabású lopást, amit a Hatvan-utca 59. szám alatt lévő kerékgyártó műhelyben követtek el. Azt jelentük, hogy a rendőrség már a lopás elkövetése után ismerle a tolvajt kitért s hogy remény van a mielőbbi elfogatására. Ertesítésünk szerint a nyomozás már eredményre is vezetett s a rendőrség Kádas Sándor rovottmúltú egyén személyében a tolvajt elfogta s most tovább folytatják a nyomozást annak megállapítására, hogy ezenkívül milyen bűncselekmények terhelik Kádas Sándort.

A karácsonyi segéd- és tanonc munkakiállítás előkészítő munkálatai

A KIÁLLÍTÁS DECEMBER 23-ÁN NYILIK MEG.

Mint közöltük már, a helybeli segédek és tanoncok munkáiból az Ipartestület december hó 23-ától 27-éig a Kereskedő társulat tornatermében és egyéb helyiségekben vásárral egybekötött kiállítást rendez.

A kiállítási bizottság alapos megfontolást és nagy körültekintést igénylő munka után most már abban a helyzetben van, hogy részleteiben tájékoztatja az érdeklődőket s a kiállításon résztvevőket.

A kiállítást december hó 23-án délelőtt 11 órakor nyitja meg dr. Hadházy Zsigmond védnök, a kiállítás védnökei, diszelnökei, a meghívott előkelőségek és az érdeklődők jelenlétében. A megnyitáskor az Iparos Dalegyelet egy alkalmi énekszámmal szerepel.

A megnyitást megelőző napokban, nevezetesen 19. és 20-án a termek berendezési munkálatai végeztek, míg 21-én reggeltől 22-én estig a tárgyak elhelyezése történik.

A kiállítási bizottság ezután is felhívja az érdekelteket, hogy a kiállítási tárgyaikat már 21-én reggel kezdjék beszállítani és pedig elsősorban a nagyobb terjedelmű munkákat (asztalos, kovács, kocsigyártó stb.). A tárgyak sürgős beszállítása azért is fontos, mert a rendezők az elrendezés munkálatait folytatólágon végzik, míg összeszerelés esetén hosszas várakozás és zavar keletkezne. Olyan tárgyak, amelyek esetleg könnyen romlandók, azok beszállítása 22-én déli 12 óráig nem késik. Ha valamely tárgy 22-én délig be nem lesz szállítva, délután már nem fogadtatik el. Minden kiállító gondoskodjék arról, hogy a készült munkája oly állapotban adassék át a rendező bizottságnak, hogy az könnyen és jól elhelyezhető legyen. Csinos asztalkák, állványok stb., amelyek a kiállítandó tárgyhoz illenek, esetleg díszek is, elhozandók.

A kiállító gondoskodjék arról is, hogy a saját tárgyai elrendezéséhez (ha nagyobb és nehezebb súllyal tárgyakkal vesz részt) megfele-

lő segítséget hozzon magával.

Felírásokat a rendezőség fogja el készíttetni, kivéve a Máv. műhely alkalmazottainak tárgyait, amelyeknek saját készítésű feliratok lesznek.

Figyelmezteti a kiállítási bizottság a kiállítókat, hogy csakis olyan tárgyakkal vehetnek részt, amelyet önmaguk készítettek, visszavétel esetén a kiállító minden jogszülségét elveszti.

A kiállított tárgyak eladhatók s arra — mestere részére — megrendelések vehetők fel. — Az eladott tárgy a kiállítás bezárása után vihető el. A kiállított tárgyakat felcserélni, vagy elvinni, a kiállítás ideje alatt tiltva van.

A kiállított tárgyak felülbírálására két-két tag fog a szakmák részéről bevonatni. Csak olyan kiküldöttek fogadtatnak el, akik a kiállításban érdekelve nincsenek, tehát azok, akiknek sem segédjük, sem tanulójuk részt nem vesz. Amely szakma a bíráló tagokat 22-én déli 2 órára ki nem küldi s azok a helyszínen meg nem jelennek, távollétükben a zsüri elnöksége fog dönteni.

Minden beadott tárgy tűz- és betörésellenes ellen biztosítva lesz, az állandó őrzésről is gondoskodás történik.

A kalauzólást a eserkészek végzik.

A segéd és tanonc munkakiállítás iránt oly nagy érdeklődés nyilvánult meg, amilyen eddig az ország vidéki érdeklődésénél tapasztalható nem volt. A kiállításra — bár a határnap dec. 1-re tűzött ki — még most is jelentkeznek, miből az látszik, hogy komoly megfontolás után azok is résztvenni kívánnak, akik az első hetekben arra nem gondoltak.

Jutalmak: Az Ipartestület díja az ezüst érem, de ezenkívül lesz bronzérem, dicséret oklevél és szorgalmi levél is.

Jutalmakat és díjakat adtak, illetve tűztek ki: Debrecen sz. kir. város 1 milliót jutalmakra, a Kereskedelmi és Iparkamara 5 ezüst ér-

Déligyümölcs,

narancs, citrom, marón, arachid, mazsola, mandula, boszniai szilva,

füge és datolya megrendelhetők

a legelőnyösebb árak és fizetési feltételek mellett:

Debreceni Közvetítőbank R.-T. aruosztályánál ARANY BIKÁ bérház I. e. 6

met, festők, női- és férfiszabók, szíjgyártók, cipészek, pintérek érmek. Tárgyi és pénzügyi tárgyakat a „Hangya” igazgatósága 300.000 korona. Első Debreceni Takarékpénztár 100 ezer, a Kölelsonös Segélyző Egylet 100 ezer, Rimanóczy Béla világiatási vállalat igazgatója a műszerész segéd és tanonc kiállítások számára 1 millió koronát, a kocsigyártó szakosztály egy ezüst órát, Sztankay F. Béla iparoktatási főigazgató egy zsebórát, Gyarmathy Miklós egy ezüst cigarettát tartat. Tiszántúli Ipar és Kereskedelem c. lap főszerkesztője, dr. Szatay Ferenc egy szobrot stb.

A Debreceni Magyar Hadimúzeum Egyesület elnöksége kéri azon igen tisztelt hölgyeket és urakat, akik a belépésre felhívást kaptak, különösen pedig az alapítók, hogy a felhíváshoz csatolt Belépési Nyilatkozatot, megfelelően kitöltve, Kossuth-utca 53. szám alá az ügyvezető-útkárhoz beküldeni sziveskedjenek.

Felolvasás Széchenyiről. A Debreceni Kereskedelmi Csarnok a nemzeti nyelv és nemzeti egység megalkotójának, gróf Széchenyi István emlékének hódolni kíván, december hó 20-án, vasárnap délelőtt 11 órakor tartja felolvasó ülést, melyen dr. Szántó Sámuel Széchenyi nagy reformtörvényeseit és műveinek alkotásainak nemzetgazdasági és főleg kereskedelmi vonatkozásait fogja ismertetni. Ezen a felolvasásra a Csarnok felhívja a tagjainak, valamint meghívók nem bocsájtatnak ki.

Ki a gazdája? Ma délelőtt egy barnafekete foltos malac betévedt a Szent Anna-utca 50. számú ház udvarára. Igazolást tulajdonosa ott átvetheti.

Nyitászabású karácsonyi- és újévi-vásár az Ingóságközvetítőben. (Kálvin-tér 19. ref. püspöki bérpalota. Telefon: 11-99.) Mit kaphat karácsonyi- és újévi ajándéktárgyat az Ingóságközvetítőben? A legalkalmasabb karácsonyi- és újévi ajándéktárgyak: valódi meissenai edények, gyönyörű zsolnai- és alpakavázák, porcelán- és bronzszobrok, likőr- és dohányzó-készletek, desszertkészletek, szivar- és cigarettatartók, Endrő Margit-féle nagyon szép iparművészeti vázák, virágserpenter-tők, művészi festmények, gyönyörű gobelinek, filék, csipkék, művészi kézimunkák, teljesen új sorozatos szépirodalmi könyvek, mesés- és képeskönyvek, társasjátékok, gyermekjátékok, gramofonok, valódi mester- és tanulóhegedűk, színházi- és tábori látesövek, tájékpárak, antik zenélő-fali- és kadallóórák, nippórák, ébresztő-órák, mindenféle debreceni és hortobágyi emléktárgyak (specialitások), gyönyörű ridiküllök, szivar- és cigarettatárcák, gyufatartók, zsebtükrök, apró- és bankpénztárcák, továbbá mindenféle közzülségletű tárgyak: gyönyörű szép háló- és ebédlő-butorok, ingaórák, a legprimább tonetszékek, női- és hórbelvászalonberendezések, nagy konzultükrök, női- és férfi télikabátok, ruhák, alkalmi cipők, betegtolokocsik, szobakoztettek, mindenféle verrőgépek, irógépek, virágállványok és mindenféle ingóságok. Mindent felsorolni lehetetlen, tehát, ha bármit venni, vagy eladni akar, mindenképpel jöjjen el az Ingóságközvetítőbe! Milliókat spórolhat meg és minden egy helyen beszerezhet, ha itt vásárol.

Ezermillió főnyeremény

nem mindenkinek jut, de főnyereményszámba menő jó és olcsó cipőt mindenki vehet a

Luxus cipőárúházban PIAC UCCA 16. Aiföldi Takarékpalota.

Most olcsón vásárolhat

bőrkabátot, fekete téli kabátot sál gal'érrel, átmeneti kabátot és rövid téli kabátot a

Hajdusági férfiruha áruházban

Piac ucca 67. (Frohner-szűllő épület.)

Vigszínház.

APOLLO.

Hajsza a világ körül.

Az elsülyedt világ.

Színház

Csokonai színház műsora:

Dec. 16.: Délután 3 órakor A pteros bugger-
idris. Népszínmű. Ifjúsági előadás. —
Este fél 8 órakor: Orlov. Operette.
Premier. Bérletszűnet.
Dec. 17.: Orlov. Operette. C) bérlet.
Dec. 18.: Orlov. Operette. B) bérlet.
Dec. 19.: Orlov. Operette. Bérletszűnet.
Dec. 20.: Délután 3 órakor A nota vége.
Operette. Olcsó helyvárak. Viktus—Sze-
gő Lily. Béla—Károlyi. — Este fél 8
órákor Orlov. Operette. Bérletszűnet.

A színházi irodajelentése

PREMIEREJE VAN MA szerdán
bérletszűnetben a világsláger ope-
rette: Orlov-nak. Régea készült a
színtársulat ilyen nagalommal és
annyi ambícióval, mint e nagyszerű,
egészen új irányban megírt operet-
tének. A próbák Remete Géza főren-
delző elismert vezetése alatt oly si-
kert ígérnek a darabnak, amelyen-
ben még nem igen volt része a Cs-
okonai színháznak. Az igazgatóság a
biztos, nagy siker tudatában pazar-
bekerítéssel, egészen újonnan álli-
totta ki a ritka, értékes operettet, a
mely bizonyára hosszabb időre meg-
szabadítja a színház igazgatóságát
a műsor gondjaitól.

B) BERLET e héten — kivételesen
pénteken lesz.

TIMAR ILA, az Orlov operetében
Nadja-val oly szerephez jutott, am-
ilyenhez csak nagyon ritkán juttat-
nak szerzők művésznőt. A közönség
kedvence művészetén kívül szenzá-
ciós toalettjeivel — szám szerint
nyolcval — fogja a közönséget meg-
lepni. Partnere: Antók Ferenc szin-
tén a legnagyobb ambícióval készült
a szerepei áruházban bujkáló orosz
nagyherceg szerepére, kinek sikerült
az ország és dinasztia büszkeségét:
az Orlov gyémántot megmenteni, a
mely a darab meséjének tárgyát ké-
pezi.

SZILAGYI MARCSA tempera-
mentumához és bájához méltó az
Orlov kitérő Dolly szerepe és dalai,
melyek a legnagyobb népszerűsége
számíthatnak; rövid időn belül a kö-
zönség vele fogja énekelni.

KÁROLYI VILMOS Jefferson
szerepében a naturbursi kedvesség-
től kívül bosszorkányos ügyességű
táncosnival, melyeket Szilágyi Marcsa-
val ad elő, számíthat rendkívüli si-
kerre.

SZIGETHY Jenő Walsh gyáros
nagyyszerű alakításával csak gyara-
pítani fogja eddigi sikereinek szá-
mát.

TAMÁS BENŐ, mint jegyzető,
az utóbbi évek legjobb és leghumoro-
sabb kabinetalakítását mutatja be
az Orlov III. felvonásában.

SOPHIE Soltanova és Alexander
Nikita két rendkívül hatásos eredeti
ballet-számmal járulnak hozzá az
Orlov sikerének tökéletesítéséhez.

MA. SZERDÁN, bérletszűnet.

A mozgószínházak műsora:

APOLLÓ: Covie fantasztikus filmje.
Az elsüllyedt világ' filmregény 8 felvo-
násban. A tízezer év előtt élt óriási
szörnyvállalatokat mutatja be, mint a mai
technikának a csodái. Ez az özönvíz előtti
világ mindenkit csodálatba ejt s így a
közönség óhájának tettünk eleget, midőn
a filmet ismét vászonra hoztuk. Jön: Au-
gvalka!

VIGSZÍNHÁZ: Zoro—Huru. A két
csirkefőző. E világalatrakcióban a legsi-
kerültebb kalandjainkon vezetük át és sza-
kadatlan kacagásban tartjuk a nézőt, 6
felvonáson át. A világhírű és népszerű két
kómikusnak ez a film talán a legjobb sze-
repet adja. Kiegészítik e műsört Smuzo-
lmi és a babája, Smuzolmi és a mentő-
angyal burleszkek. Jön a „Szelem gyer-
meke”, Mosiukin-film.

Deitsch Márkos és Testvére

uri és noigári szabószága

Kossuth-u. 4. (Balogh-palota.)

Fazon munkák kivételes olcsó árban

Tengeralatti fényképfelvételek a Capri- szigeti kék barlangról

Kutatják, hogy mi okozta a barlang tönkészt — A rómaiak
korában még nem volt kék barlang Capri-szigetén

A tudományos körökben is nagy
érdeklődést keltett az a nagyjelentő-
ségű találmány, melyet Hartmann
ajándékozott a tudományos világ-
nak búvárhengerével. Olyan erős
acéllemezről készült ez a henger, —
ellen tud állani ötezer láb mélység-
ig a tenger mindent összeroppantó
erejének.

A hengerre teleszkópok vannak
erősítve, ezzel lehet vizsgálni a ten-
gerfenék életét, amelyet a henger
külsőjére erősített reflektorok vilá-
gítanak meg. Megemlékeztünk arról
is, hogy Hartmann első hivatalos tu-
dományos próbatúráját a Földközi
tengeren végezte el október hó má-
sodik felében s ez alkalommal Capri
szigetét választotta ki kísérleteinek
színhelyéül.

Régóta izgatta az emberek kíván-
csiságát az a körülmény hogy ho-
gyan és honnan van a Nápoly mel-
leti sziget egyik barlangjának az a
jellegzetes kékszerű világitása, —
amely páratlanul áll a maga nemé-
ben. Ez a természetbeli szépség a turis-
ták ezreit vonja évről-évre Capri-
szigetre, ezáltal jelentős idegenfor-
galmat s a sziget lakóinak kényel-
mes életet biztosít. A sziget lakói
nem jó szemmel nézték Hartmann
vállalkozását, mert félték, — hogy
az esetleges tudományos leleplezések
folytán meg fog esapanni az ide-
gen forgalom és ezzel együtt a jó
lét is.

Soáig ellenszegtültek a kísérletnek,
még azután is, amidőn diplomáciai

tárgyalások révén, úgy az olasz
külsügyi minisztérium, mint pedig a
kultuszminisztérium hozzájárult
Hartmann nagyjelentőségű kísérleté-
hez. A Marinai nevű szövetséghez kés
hegyig menő ellenállást fejtett ki,
míg végre sikerült beláttatni velük,
hogy tulajdonképpen Hartmann kísér-
lete tudományos alátámasztást fog
nyújtani a sziget lakói számára ar-
ról a mágiikus hatásról, amellyel a
barlang rendelkezik. Csak így sike-
rült nagynehezen a marinaiak bele-
egyezését megnyerni a kísérlethez.

Az egész tudományos világ fe-
szült kíváncsisága közben alászáll-
lott Hartmann készülékével, hogy
megtegye az első hivatalos kutató
utat a Földközi-tenger rejtelmeinek
földerítésében. A modern búvárok-
nak minden zavaró incidens nélkül
sikerült is céljukat elérni. Több fel-
vételt készítettek a grotta bejáratá-
ról amely a tenger színe alatt egy
pár lábnyira van és amelyen behat-
ol a tenger vizén átszűrű napfény.

Megállapítható a fényképekről,
hogy a barlang nyílása nem emberi
kéz alkotása, hanem természetesen kép-
zödmény. A bejárás maga oly nagy,
hogy azon egy kisebbszériű csónak
kényelmesen beléphet. Korábban
azt gondolták, hogy ezt a bejáratot,
amely fordított v-betűt alakot tűn-
tet fel a fényképen, kőfaragók véső-
je hozta létre. Hartmann munkássá-
gának sikerült beigazolni, hogy ez a
fölvétel téves, amennyiben semmi-

MEINL
UJTERMESÜ TEA

Meinl Gyula R. T. Piac-utca 59.
Telefon 4-95.

féle vésőnyomot nem lehet a kifogás
talánul eles és megemelt nagy feny,
kegyelvényeken találni.

Augustus és Tiberius császárok-
nak kedvence tartozkodás; helye volt
Capri-szigete, ahova kegyelvények is
építettek. A két császár uralkodása-
nak modját, advarartásának fonyét
leíró klasszikus kozlemedenek senol
sem adnak tápot a föltövesre, hogy
a barlang világitása már akkor is a
mostani jellegzetes fehéres-kék szí-
nű lett volna.

Igen tekintélyes geológusok amel-
lett a felfogás mellett vannak, hogy
Capri-szigetnek nyvoja a klasszikus
ókorban 17 lábval magasabb volt, —
mint ma. Annakidején a feny a ma
már a tenger vízjeja alatt levő bejá-
ratán hatol be a grottába és így két-
ségeitellenek tehető, hogy a rómaiak
idejében nem volt kék a híres Capri-
szigeti barlang.

Magában a barlang beisejében van
nak nyomok, amelyek a római kőfa-
ragók munkaira emlékeztetnek, —
amelyekből esetleg arra lehetne kö-
vetkeztetni, hogy a barlang bejárat-
tát is ők készítették. A barlang bel-
sejében egy magaslatot faragtak a
kőfaragók, ahonnan a vízbe lépéső-
szerű lejárát van.

A magaslat fölött egy négy-szögle-
tű nyílás van, ahonnan mintegy 500
láb hosszal alagut vezet, amelynek a
vége egy köve van lezárva. Az ar-
cheológusok azon a nézetben vannak,
hogy valamikor ez az alagut Tibe-
rius császár villájához vezetett, —
amelynek romjai még ma is ékesítik
a Damecuta-magaslatait. — A Kék-
barlang feneké teljesen sík és tenger
alatti növények népesítik be. A föl-
vételek nem mutatnak semmiféle régi
oszlopokra, vagy szobrokra vagy
legalább is olyan helyekre, ahonnan
valamikor ilyenek emelkedtek volna.

Hartmann most kilátásba helyezte,
hogy a sziget keleti csúcsán levő
Zeusz-villa tengerbe szakadt romjait
fogja felkutatni és azokról fog föl-
vételeket készíteni. Tiberius palotájá-
nak romjaiból u. i. értékes márvány-
tömbök, lápisz lazuli oszlopok, érté-
kes kövek és oszlopok kerültek nap-
fényre, a tudomány bainokainak
azonban a régi tradíciója az, hogy a
palotának szebb és jelentékenyebb
része a tengerbe szakadt. Hartmann
most az egykori luxus-palota ezen
részeit akarja átkutatni.

x Lemezedények, öntött vasedé-
nyek, koresolyák legolesőbban Ko-
vács Gyula vastizletében, Bika mel-
lett, sarkon.

Naptárt kap aki vásárol a
Közszükségleti áruházban Csa-
pó-u. 9.

x Károlyfadjászok, lametták, —
csillagszórók, angvallhaj, ezüstbő,
képes és mesekönyvek, ifjúsági íra-
tok, alkalmas ajándék-tárgyak leg-
olesőbb árakon Antalffy József cég-
nél Szent Anna- és Varga-utca sa-
rok.

**Ne tévessze el és
okvetlen keresse fel**

a Magyar Ruhaipar

Debrecen legnagyobb férfi, fiu ruha áruházat
**DEBRECEN, PIACU. (közvetlen
a BIKÁ alatt) meri oitan o o**

nagyon olcsóért

szeresheti be ruhaszükségleteit.

**Oriási választék! Szolid árak!
Elegáns és tartós!**

Férfi- és fiu ruhákban, raglánokban és kabátokban.

Telefon: 13-35.

Vendégkönyv

Debrecen sz. kir. város idegenforgalmát az alábbiakban adjuk: Megszálltak

I. az Arany Bikában:

Dr. Elek László orvos, Budapest. — Farkas István nemzetgyűlési képviselő, Budapest. — Horváth András gazdasági tiszt, Csamapuszta. — Lakatos Béla őrnagy, Biharkeresztes. — Zalai Lajos és neje bányamérnök, Tatabánya. — Dr. Betegh Géza rt. igazgató, Budapest. — Dr. Varga Lajos ügyvéd, Tokaj. — Reiner Ábrahám kereskedő, Budapest. — Molnár Aladár csendőrnagy, Mátészalka. — Indrikovits Sándor csendőrnagy, Beethovenújfalú. — Erdős Aladár igazgató, Budapest. — Bleyer Béla földbirtokos, Szakoly. — Richard Weinhaber kereskedő, Wien. — Bercheide Geeth hivatalnok, Wien. — Dr. Bacsinzky Vladimír osztályfőnök, Budapest. — Dr. Dobranszky Béla igazgató, Budapest. — ifj. Emperl Károly ker. min. szám. tan., Budapest. — Tinha Sándor ny. jegyző, Milota. — Fábrián Mór hivatalnok, Budapest. — Gödény Ferencné földbirtokos, Ramocsaháza. — Kis I. Jenő állatorvos, Balmazújváros. — Kmetty György vár. tan., Szolnok. — Loránt László kereskedő, Budapest. — Prenszy Béla cégvezető, Budapest. — Princz Gyula cukorgyári felügyelő, Halvan. — Ruzs Béla főiskolai hallgató, Budapest. — Szurle Andor gazdasági tiszt, Középrigoc. — Dr. Thassy Gábor főtan., Zalaegerszeg. — Takáts Árpád mérnök, Budapest. — Tóth Antal kereskedő, Budapest.

TANULMÁNY AZ ALFÖLD GAZDASÁGI ÉS KULTURÁLIS VISZ SZAMARADOTTÁGÁRÓL.

A Duna-Tisza közti Mezőgazdasági Kamara igazgatójának dr. Gesztelyi Nagy Lászlónak a tollából a napokban egy igen értékes tanulmány jelent meg az Alföld gazdasági és kulturális problémáiról. A fő ismereteken nyugvó tanulmány megdöbbentően kifejti, hogy az Alföld az ország szíve, amely Nagy Magyarországnak egyharmadát, Csonka-Magyarországnak pedig háromötöd részét teszi az ország mező gazdaságilag hasznosított területeinek. Az Alföld arra a reményre is jogosít, hogy az elszakított területek is hamarosan vissza fognak kerülni. Azok a népek ugyanis, amelyek nem bírták az Alföldet, hatalmukat csak ideig-óráig tarthatták meg. A török uralom is csak az Alföld birtokában tudta magát 145 éven keresztül tartani.

Magyarország agrár jellegét mutatja legjobban, hogy Magyarországon relative 37 százalékkal nagyobb a szántóföld területe, mint volt Trianon előtt. Ezzel szemben azonban a négyzetkilométerenkénti népsűrűség jelentősen nagyobb. Ma a magyar földnek négyzetkilométerenként 18 emberrel kell többet eltartani, mint a csonkított országának, holott a létfeltételek megrosszabbodtak.

Mindezek az adatok kényszerítőleg szabják meg a magyar gazdasági politika irányát. Az a politika, amely az Alföld mai kulturképében áll előttünk, tovább nem folytatható. A békeévek gazdasági politikája teljesen elhanyagolta az Alföldet, holott a magyarság őserőit a kunok, a jászok és hajdúk ivadékaik itt laknak. Ahelyett, hogy kiépítették volna az Alföld úthálózatát, stratégiai vonalakat építettek a határok mentén.

A nagy gonddal, fáradsággal és sok tapasztalattal megírt tanulmány rámutat még az alföldi kultúra fogyatékoságaira is. Az analfabéták száma legnagyobb az Alföldön, különösen Jász-nagykunszolnok és Hajdúvármegyében. Ennek a nagy szellemi visszamaradottságnak kétségtelen oka a kiépítetlen alföldi úthálózat és a tanyarendszer. Az őszi és téli időkben szinte lehetetlen az iskolaköteleknek a 6-8 kilométerre levő isko-

lák látogatása a sáros, járhatatlan utakon.

A szerző tanulmánya végén kötelességévé teszi a gazdasági és a kultuskormányzatnak az Alföld sürgős problémájának mielőbbi megoldását.

Tőzsde.

Terménytőzsde

Terménytőzsde zárlat: A mai terménytőzsdén az irányzat barátságos volt, a spekuláció tartózkodása folytán a forgalom buzában kissé élénkebb.

Hivatalos árak: 76-os tiszavidéki buza 382—385, egyéb 380—382, 77-es tiszavidéki 387—390, egyéb 375—387, 78-as tiszavidéki 390—392, egyéb 387—390, 79-es tiszavidéki 392—397, egyéb 390—395, sörárpa 270—310, takarm. árpa 245—260, köles 200—210, zab 255—265, tengeri 165—167, repce 600—610, korpa 175—180, rozs 240—245.

Darab	Ár	Ár
Dollár	71525 K	71925 K
Angol font	145625 K	346625 K
Hollandi forint	18625 K	28725 K
Francia frank	2630 K	2615 K
Svájci frank	13755 K	13795 K
Léva	517 K	520 K
Cseh korona	2110 K	2118 K
Lira	2873 K	2883 K
Lei	38 K	343 K
Dinár	1261 K	1266 K
Lenyelv márka	6500 K	7200 K
Osztrák korona	10035 K	10066 K
Német márka	16969 K	17019 K

— **Értesítés.** Értesitem az érdeelt közönséget, hogy a Debreceni Vadászársulat az általa bérelt területen: úgymint a Nagyerdőn, Anafája erdőn, Halápon, Bán-

ki erdőn, Felső- és Alsópácon, a kártékony és ragadozó állatoknak foszfor-méreggel való pusztítását megkezdette. Dr. Vass Károly tanácsnok.

Alföldi cipőüzem

PIAC-U. 72.

(Royal-szállodával szemben) új helyiségében megkezdte

olcsó karácsonyi cipők árusítását.

- Férfi füzös cipő 200 ezer K-tól
- Férfi füzös lack dísszel 325 " "
- Női magas szőru füzös lack orral 160 " "
- Női magas szőru I. bokszt füzös 220 " "
- Női kivágott 150.000 K-tól
- Női posztó magasszőru 140 ezer K-tól
- Gyermek cipők 38.000 K-tól

A legújabb lack, pezső és krokodil bőr cipők.

Mérték cipők saját üzemben készítés szerint 24 óra alatt készülnek.

Divat kesztyűk

(Fárisi minták szerint) minden szín és kivitelben kapható, esetleg renasztelésre rövid idő alatt készülnek

Schön Sándor kesztyű, kötszer, orvosi műszertárban Debrecen, Piac-u. 14. Csapó-u. sarok

Látta már

Solymosi képszalon

kiállítását

a Gazdasági Bank helyiségében, Piac ucca 59. szám

Nyitva 10—1-ig és 3—7-ig **Belépti díj nincs!**

Megnyílt! PANNONIA Megnyílt!

térfi ruha, cipő és kalap **Részlet Árúház**

Kövegi és Neumann, Simonffy u. 7 sz.

Heti és havi fizetésre előnyös árak mellett.

Uj. **Kérem a cégre ügyelni!** Uj.

Alkalmas karácsonyi ajándékok

gyermekedények, gyermekszerszámok, korcsolyák

valamint karácsonyfa állványok kaphatók

Sesztina Lajos vasnagykereskedésében DEBRECEN.

Hölgyek!

SZABNI, VARRNI,

tanulhatnak legrövidebb időn belül iparilag is, új és könnyen elsajátítható metódus alapján

laborfalvi Márkos Lujza női divat szalonjában

DEBRECEN, Rákóczi ucca 41

Esti Vidékieknek órákban is. gyorsítva.

UJ FATELEP! UJ FATELEP!

Salétrom pályaudvaron

I. száraz bukásos tűzifa

aprított és hasáb állapotban

KEMÉNY BÉLA és fia Iroda Deák Ferenc ucca 24.

Telefon 14—34.

40 darab elsőrendű nagy

láda

5—10 db-os vételnél 30—60.000 koronáig

eladó

Ugyanott 300 kg. csomagoló zsákvaszon (Emballage) is kapható.

ROSENBAUM és FONFÉDER Ferenc József-ut 58.

Butorok

nagy választékban, elsőrendű kivitelben

olcsóbban, mint bárhol

beszerezheti **Lefkóvics** butordru-

kizárólag **házban**

Simonffy-utca 6. tejszíccsal szemben.

Bimunk a tavasz, kezdődik a nyár. Ugy szép a férfi, ha jó ruhában jár. Ez pedig csak úgy lehet, ha

Végtől

vesz egy elegáns öltözéke

alkalmi ruhaközlőnőknél, Vár-u 2

4 szobás,

modern, confortos lakás

teljesen új központon átadó.

Cim a kiadóban.

Göblen, netz stb. munkákra modern

könkerelléc, körövalkeret

ugy képekre, valamint

tálcákra nagy választékban

vitéz Homoródi (Hampel) Jenő

Rákóczi-utca 8. — képrekerelő üveges

Telefon szám: 11—94.

Szappanfőző

Zsirosszóda

legerősebb minőségben

nagyon olcsón kapható

STERN

testküzleiben Piac ucca 10.

Bikával szemben.

4000 koronáért hétköznap a Deb-

reczen és a Tiszántúli Hírlap közli

10 szavas alkalmi hirdetését.

APRÓ HIRDETÉSEK

Hétköznapon két helybeli újságban a DEBRECEN-ben és TISZANTULI HIRLAP-ban 4 ezer korona. — Vasárnapon három helybeli újságban a DEBRECEN-ben, a TISZANTULI HIRLAP-ban és a DEBRECENI HETFOI ÚJSÁG-ban 6 ezer korona. Munkát vagy alkalmazást keresőknek 50% engedmény. — Apróhirdetését feladhatja: a központi kiadóhivatalban: József kir. herceg-utca 1. szám. (Bika-épület, volt Arany Bika mozgó helyiségében. — Szöllösi Sámuel Hatvan utca 1. Csáthi könyvkereskedésében Piac-u. 8. Méliusz könyvkereskedésében Piac-utca 26. Springer József könyvkereskedésében Piac-u. 38. Au falffy József könyvkereskedésében Szentanna- és Varga-u sarok. Turai trafikban, Hungaria-kávház mellett. Groskó Györgyné Szécsényi-u. 6. Könyv László Kossuth-u. 2. Révész Lajosné Péterfia-u. 11. Gruden Ferencné Péterfia-u. 57. Kovács András Kuf-u. 11. Kocsák György Bethlen-u. 52. Meskó Györgyné Hatvan-u. 70. Szabó Mihály Hadházi-ut 19. Özy Bossenyey Albertné Csapó-u. 88. Czabán Nándor Cegléd-u. 22. Özy Pap Ferencné Szt. Anna-u. 41. Hadzsi Istvánné Hunyadi-u. 10. Karmes Béla Késes-u. 69. Zsurovits Ferenc Miklós-u. 44. Hegedűs János Homokkert. Szabó Kálmán-u. 26. Szabó Ferenc csapókerti áll. trafik.

Apróhirdetésekre felv. ágosítást a 7-88. számú telefonon ad a kiadóhivatal.

AJÁNLAT

Minden szükségletet beszerezhető 10 százalékos engedménnyel december 31-ig a Balogh és Riskó cégnél a városháza alatt. 13/a

Karácsonyi ajándéknak szánt amatőr fényképezőgépek legolcsóbb bevásárlási forrása Liener fotócégek raktára, Csapó-u. 1. 7/a

Legszebb karácsonyi ajándék — egy fénykép Liener műterméből — Csapó-u. 1. 6/a

Új rendszerű karácsonyi vásár! December 31-ig 10 százalékos engedményt adunk olcsó szabott árúknál Balogh és Riskó, Városház alatt. 14/a

Figyelem. Férfi és női száras box cipőt 200.000 K-tól készítek. Férfi talpalás 30.000 K. női talpalás 25 ezer K. fejelés férfi 110.000 K. női fejelés 100.000 K. Felelősség mellett készítek. Kovács, Eötvös-u. 37. sz. 8/a

Nem partie árúk, nem selejtezés, minden cikkre vonatkozik a 10 százalékos karácsonyi vásárengegyedmény a Balogh és Riskó cégnél, városháza alatt. 15/a

Ajándék tárgyak, üveg porcelán, ebédidőszínek, dísz tárgyak, vázák, a paccsa evőeszközök, képek, keretelés nagy választékban legolcsóbb KONC-nál, Kálvin-tér 5. Telefon 503.

Tulhalmozott raktár miatt legolcsóbban beszerezhető női kalapok Jungerisznél, Arany János-u. 37. 18/a

Karikagyűrűk, ékszerek, órák legolcsóbban beszerezhető Stasik és Blattnernél, Csapó-u. 12. 25/a

Urhölgyek! Az ünnepekre szíves veskedjenek megrendelésüket bejelenteni, hogy ezzel minden megrendelőnek eleget tehessenek. Az alábbi árak mellett készülnek. Kabátok 400.000. Kosztümök 300.000. Ruhák 100.000 korona. Bálint Margit, Péterfia-utca 60. 17/a

TUZIFA ÉS SZÉN legelőnyösebb beszerzési forrása Erdélyi tüzifa behozatali r. t. Telefon 12-50. és 10-93. 19/a

MAKOT viszontelárusítóknak minden mennyiségben ad az Alföldi Kereskedelmi és Mezőgazdasági R. T. Piac ucca 60.

Butorvásárlása előtt saját érdekében tekintse meg a nagyválasztékos raktáramat Fenyves butorvásárlóház, Kistemplomnál. 31/a

Bársony kalapok karácsonyi 110 ezerért kaphatók Turinél, Paesirta 41. 29/a

Képek keretezését darabonként és tömegben gyári áron készit Blattner Kálmán keretezési gyára. Sziv-utca 14. Telefon: 356. 49/a

Harisnyia stoppolást, gomblyukvarrást, aszurozást vállalom. Cím: Medgyesiné, Vigkedvü M.-u. 40. sz. 50/a

Husjűstölést elfogadok: Bikfalvy András Péterfia-u. 54. 51/a

Csikmaszija 100, kaptala 40 ezer koronáért kapható Csapó utca 39. 37/a

Egy liter teavim 40.000, 50.000, 60.000, 70.000 és 80.000. Glück, Péterfia 76. 43/a

Varróné házakhoz ajánlkozik jutányos ártért, cím Turai trafik, — Hungaria mellett. 57/a

Felhívás. Van szerencsém tudomására adni a nagyérdemű közönségnek, hogy Szent Anna-utca 39. szám alatti üzletemet teljesen átalakítottam és fűszer, esemege, tej, élelmiszer és a legfinomabb és a legkülönlegesebb cukorkákkal felszereltem. Kényves vevőt szívesen kiszolgállok és az árut kívánatra házhoz szállítom. Különös figyelmökre ajánlom a karácsonyi díszeket és cukorkakülönlegességeimet, amivel a legkényesebb igényeket is kitudom elégíteni. Pártfogásukat kérve vagyok tisztelettel Rónay M. Szent Anna-utca 39. 54/a

Különleges karácsonyi díszek és legfinomabb szaloncukorkák — Szent Anna-utca 39. Rónay M. 512

Bukfenc néger baba, ping-pong, csokoládé festék doboz, megérkezett Szent Anna 39. Rónay M. 513

LAKÁS, ÜZLET

Lakásesere két szoba mellékhelyiséggel — hasonlóval. Zsák-u. 3. sz. 56/a

Egy szoba konyha mellékhelyiségekkel díszítő és baromfi tartással I millió lelépéssel kiadó. Értekezni lehet Bihari telep, Új-utca 5. sz. v

Különbejárati utcai butorozott szoba azonnalra kiadó Honvéd-u. 8. 58/a

Kiadó utcai szoba üresen uri embernek, esetleg irodának. Simonffy-utca 11. 51/a

Butorozott utcai szoba központi villanyal azonnalra kiadó — Hüvelyes 6. 51/a

Szoba konyhás lakáshoz, lakótársnót keresek Csapó 23. 49/a

Egy szoba konyhás lakást jószággal tartással lelépéssel keresek Kinizsi-utca 43. üzlet. 50/a

Vendéglő, igen forgalmas, központhoz közel teljes felszereléssel, jutányos áron eladó. Biztos megélhetést nyújt, Máté iroda Széchenyi utca 55. 50/a

Különbejárati szép utcai butorozott szoba egy-két urnak kiadó. Barna-u. 15 földszint 506

Kvartély kapható azonnal Szabó Kálmán-u. 12. Homokkert 504

Egy szoba, konyha, speiz lakást ért 300 ezer koronát fizetek Cím a kiadóban. 498

ÁLLAST KAP

Hentesegédet és tanuló keresek olyan tanuló, akik némi iparismerettel bírnak előnyben részesülnek. Tóth Árpádtér 37 47/a

Keresek olyan jó magaviseletű 13 év körüli református leányt, aki háziteendőkhöz való segédkezésre esetleg üzletben kiszolgálásra alkalmas. Arva és középiskola néhány osztályával bíró előnyben. Soós, Bercsényi-utca 73. 47/a

Jobb italmérésbe intelligens szak képzett percentes üzletvezetőt keresek, cím a kiadóban 57/a

Mosogató lányokat és mosónőt azonnali belépésre felveszek Farkas tápintézetű gondnok Kolégium 51/a

Helyi piac részére jó megjelenésű ügynököket keresünk, olyanok jelentkezzenek, akik a fűszerkereskedésben be vannak vezetve, Apolló cukorkagyár. 58/a

Bejáró könyvvél azonnal felvétetik Péterfia 13. kapu alatt balra. 58/a

Beteg mellé ápolónő azonnal felvétetik ugyanott tolókecsi megvétel.

ÁLLAST KERES

Intelligens, finom lelkületű, középkorú rinó anyahelyettesnek, házvezetőnőnek vagy idősebb urnőhöz társalkodónőnek, gondozónak elmenne. Levélbeni megkereséseket kér a kiadóba adott címre. 58/a

Gazdaságba ajánlkozom kulesári vagy más bizalmi állásba. Kiseb gazdaság önálló vezetését vállalom. Hentes és mészáros iparomai pénzes egyenlő társulnék Cím a Debrecen kiadóba. 57/a

Jó írásu nő pénztárhoz vagy más alkalmazást keres cím a kiadóban. 50/a

Ki volna hajlandó adni három hónapra 3-4.000.000 koronát magas kamatra cím a kiadóban 499

Négy középiskolát végzett, jó számoló fiú, irodába vagy kiszolgálásra ajánlkozik. Cím a kiadóhivatalba kérek. 57/a

ELADÁS

Eladó a Diószegi ut félen levő Györffy szőlőtelepen 35-40 hektó fajbor, hordó tételekben is. Értekezni lehet a helyszínen. 495

3 fiókos íróasztal eladó, női varrógép helyszíneni használatlaltal kiadó, esetleg magános nő részére lakás is kapható. Cím a kiadóban 693

Hízó egy éves 115 kg eladó Csokonai-u. 13. 52/a

Óbor 550 liter eladó Csokonai-u. 13. 51/a

Egy estélyi ruha eladó József kir. herceg-utca 58. 51/a

Eladó elköltözés miatt sürgősen ebédlő, háló, konyhaberendezés és egy vaskályha. Cím a kiadóban. 58/a

Kitűnő fajborok eladók. — Vigkedvü Mihály u. 19. sz. 58/a

Prima háló és ebédlő, valamint használt háló és konyhaberendezések, karikahajós varrógép és egyéb ingóságok sürgősen eladók. Timár ucca 37. 58/a

Vámospercsi rizing saját termelésű kicsibe is eladó Csokonai-u. 13. 518

Egy nagy gramofon eladó Szent Anna-utca 27. 480

Használt jó karban levő 2 szekrény, két ágy, egy hintaszék és egy pedálos cimbalom eladó Hatvan utca 21 szám, keresztútjélet. 57/a

Azonnal eladó egy új fehér fál háló szobabutor, egy spór, asztal, székek Frank Nyil-u. 2. 485

Pecsenyemalac, nagyban és kicsinyben kapható Hajó-utca 2. sz. alatt. Telefon 11-77. 278

Eladó szőlő beköltözhető 3 szobás lakással, téli nyári veranda, villanyvilágítás, jó vízü kut, pince stb. Sestakert, Andrassy-ut 24. Értekezni Harmathy könyvkereskedésben. 9/a

20% kedvezmény mindeninek, ki nap és esernyő szükségletét nálam szerzi be. Oriási vászár. Ernyő fizem. Sas-u. 3. Javítások és áthuzások legolcsóbban.

Pérez! Pénzkölcsönt ingatlanra gyorsan folyósítat, közvetít a Pataky iroda. Olcsó kamat ut egykét évre is. Pataky: Csapó ucca 19. keresztútjélet. 10/a

Eladó üzlet Csapó u. színházi átjárójában. Cím a kiadóban. 544/a

Perzsa, szmir a szőnvegeket szakszerűen javítok, valódi keleti anyaggal, Hovannes Vozquerian, Hunyadi ucca trafik.

Bajos kis barátnőmet férjhez szeretném adni. Helyes kis lakása van havi 3 millió jövedelemmel. Azok a 40-50 éves igazi nriemberek, akik kedélyes, boldog házasságot vágyanak és hereig, békebeli feleséget keresnek, irának pontos címet és személyes adatokat — „Diskretion biztosítva” jelzőre a Debreceni Hétfoi Újság kiadóba. 12/a

Egy szoba, konyha, spájz azonnal kiadó. Értekezhetni a Tiszántuli kiadóban.

Eladó 10 kg-os mérleg, 20 literes bodon, Péterfia 74., Darvasi. 496

Eladó üzleti stélázi, pult-kirakat, jégsekény, zsiros bodon. Szt. Anna u. 33. Markovics. 497

2 darab 150-160 kg-os kihizott sertés eladó Sziv ucca 3. 500

VEGYES

Szép kiállítás hangverseny cimbalom eladó. Csonka-u. 8.

Wertheim-kassza 3. számú eladó. Eötvös-u. 110. sz.

Kiadó két butorozott szoba 2-3 személynek, ellátással is. Piac-u. 10. II. 2. sz. 522

Helyi ügynököket felvesz Erdélyi tüzifa behozatali rt. Telefon: 12-50 és 10-93. 20/a

Szoba-konyhás butorozott lakáshoz lakótársnót keresek. Csapó u. 23. szám.

Falkasutya, him, hozzáam tévedt. Tulajdonosa átveheti; Bethlen utca 54. szám alatt. 50/a

Tegnap este elveszett egy fehér szőrű, nőtény kutya. Lili névre hallgat; egyik szeme kisebb. Ha valaki tud róla, vagy nála van, legyen oly jó szívű. — jutalom ellenében hozza haza. Eötvös utca 46. 50/a

Műhely helyiséget keresek kerámiai célra. Cím: dr Kövessi, Harcsányi G. utca 25.

Utcai két szoba-konyhás lakás elcsereendő egy szobával azonnalra, — vagy átadó. Ugyanott ebédlő berendezés jutányosan eladó. (Árpádtér.) Homok utca 127. 52/a

Kereseték komencióis majoros új évre: Arany János utca 53. 57/a

Felelős szerkesztő: REITZ JÁNOS. Kiadó tulajdonos: TISZANTULI HIRLAP R. T.